

4 24
849

IANINA KRAKÓW.

S Z T U K A.

WARSZAWA.

WYDAWNICTWO

Redakcyi „Przeglądu Tygodniowego”, Czysta 4.

1897.

SZTUKA.

WYKŁAD POPULARNY DLA MŁODZIEŻY I STARSZYCH

PODŁUG PRACY

E. Pécaut i K. Baude.

ułożyła

Janina Krakowowa.

(ZE 104 RYCINAMI).

WARSZAWA.

Wydawnictwo „Przeglądu Tygodniowego”.

1897.

ДОЗВОЛЕНО ЦЕНЗУРОЮ.
Варшава, 25 Октября 1895 г.

W Drukarni Przeglądu Tygodniowego, Czysta № 4.

I.

CO TO JEST SZTUKA?

Wiele jest rzeczy, które lubimy i podziwiamy, chociaż właściwie nie mają żadnego ściśle określonego pożytku.

Do czegoż, na przykład, służy haft zdobiący ubranie? By go wykonać, trzeba było wiele zużyć czasu a zdobne nim ubranie nie stało się cieplejszem, ani dogodniejszem.

Do czegoż służą kwiaty malowane na talerzach i innych porcelanowych, glinianych lub szklanych naczyniach? Wszak te malowidła nie dodały im mocy.

Po cóż szafy, stoły, stołki i w ogóle sprzęty i meble z drzewa, zdobne są w wyźłobienia, gzygza-ki i rzeźbione desenie? Po cóż kredense mają toczone filarki, wycinane półki? Czyż sprzęty i meble z drzewa mniej będą trwałe, gdy zbijemy je z prostych, heblowanych desek?

Dlaczego przy ozdobniejszych zamkach płyta metalowa, w której wyciętą jest dziurka do klucza. rzeźbiona jest w kształty przeróżne? Dlaczego okucia drzwi i skrzyń, wycinane są w floresy? Wszak

klucz wchodziłby i zamykał zamek równie dobrze bez tych dodatków a sztaba żelazna i proste zawiasy dostatecznymi byłyby przy drzwiach i skrzyniach.

W miastach wznoszą się kościoły, których każdy prawie kamień pokryty jest rzeźbami; w niszach stoją posągi a kolumny łączą się w bogate skrzyżowania u stropów. Pocóż to wszystko? Wszak na wykonanie tych rzeźb, posągów i kolumn, zużyć musiano bardzo wiele czasu i pieniędzy a cztery ściany dachem nakryte, mogły oddać też same usługi.

Tak, rzeczywiście, ozdoby nie przynoszą żadnego pożytku. Jednakże czas i pieniądze na wykonanie ich łozone, nie są stracone. Ubranie zdobne haftem staje się ładniejszym. Naczynia malowane wdzięcznie wyglądają, meble rzeźbione ponętnymi są dla oka, sprawiają nam więc przyjemność a to niemało jest warte!

Piękny zaś kościół, zdobny bogatymi rzeźbami, nie tylko sprawia nam przyjemność swoim widokiem, lecz dumnymi on nas czyni, gdy ludzie ze stron dalekich przybywają, by go podziwiać. Stanowi on ozdobę miasta.

Tak więc jest wiele rzeczy, które pięknem swem nie przynoszą bezpośredniego pożytku a są jednakże cenniejszymi od największych skarbów. A wszystkie te rzeczy, wywołujące w nas podziw i wrażenie piękna, stanowią to, co zwiemy „sztuką“.

Hafty, rzeźbione meble, obrazy, posągi, kamee, gmachy, mają na celu wywołanie w nas wrażenia